

ΠΑΝΟΠΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Γ. ΚΥΤΡΙΑΚΗΣ.

Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα ἐν γένει τὸν στίχον λεπτά 20.

Ἐνταῦθα ἐτησίᾳ Φράγ. 12.

Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἐτησίᾳ » 14.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

Διὰ διατριβάς, εἰδοποιήσεις κλπ. κατ' ἀποκοπὴν.

Ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἐν γένει ἐτησ. » 16.

ΔΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Ἀριθ 53.

Ἡ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗΝΩ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

εἰδοποιεῖ ὅτι,

Ἐπειδὴ ἡ 25ῃ Μαρτίου συμπίπτει τὴν μεγάλην Παρασκευὴν, ἡμέραν τῶν σωτηρίων παθῶν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰδοποιοῦνται οἱ ἄπανταχοῦ εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ ὅτι ἡ πανήγυρις τελεσθήσεται τὴν πέμπτην τῆς διακαινησίμου, ἤτοι τὴν 31 Μαρτίου.

Ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ἱεροῦ Καταστήματος τῆς Εὐαγγελιστρίας, τὴν 26 Φεβρουαρίου 1877.

(Τ. Σ.) Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. ΔΡΟΣΟΣ, Ν. Ι. ΚΑΓΚΑΔΗΣ, Ν. ΣΙΓΑΛΑΣ.

Ὁ γραμματεὺς

Μ. Ν. Παξιμάδης.

ΕΛΛΗΝΟΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ.

Μὴ συγκροτηθείσης τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως κατὰ τὸ 30ον ἄρθρον τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς, ἀναβάλλεται, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 35ον ἐπὶ 15 ἡμέρας ἀπὸ σήμερον, ἤτοι διὰ τὴν 22αν τρέχοντος μηνὸς Μαρτίου ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 3. Μ. Μ., ὅτε ἡ Συνέλευσις θέλει λάβει χώραν ὅποιοςδήποτε καὶ ἂν ἡ ὁ ἀριθμὸς τῶν Μετόχων. Ὅφειλουν δὲ οἱ Κ. Κ. Μέτοχοι ὀκτῶ ἡμέρας πρὸ τῆς ἄνω ταχθείσης ἡμερομηνίας νὰ καταθέσωσι τοὺς τίτλους αὐτῶν ἐν τῷ ταμείῳ τῆς Ἐταιρίας ἐπὶ ἀποδείξει.

Σύρος τῇ 7 Μαρτίου 1877.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ν. Π. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἰδιαιτέρα ἀλληλογραφία «Πανόπης».

Ἐν ΒΡΑΚΛΕΙΩ Κρήτης τῇ 7 Μαρτίου 1877.

Τὸ διάστημα ἐπὶ τῇ ἀρθονίᾳ, τῆς ὠρελίμου ὕλης, τὴν ὁποίαν ἀνὰ πᾶσαν ἐβδομάδα δημοσιεῖ νομαρχιακὸν ὄργανον «Κρήτη» νέας ἀναλαβὸν δυνάμεις ἐκ πολυμήνου ἀναπαύλας λάθρως ἐπιτίθεται ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 415 τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος φύλλῳ αὐτοῦ κατὰ τε τῶν ἐλληνικῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν ἐκ Κρήτης ἀνταποκριτῶν αὐτῶν, τὰς μὲν ἀθροῦνα ἰδιαιτέρων παθῶν ἀποκαλοῦν, τοὺς δὲ κοινοβούλους προσονομάζον. Εἰ καὶ περιττὸν ὄλως θωρῶ ν' ἀντεπεξέλθω κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος γεγονότα φέρων παραδείγματα, χρέος ὅμως ἀνταποκριτοῦ μηδέποτε καὶ ἐπὶ ζήτησιν αὐτῆ τῶν ἀμφοτέρων αὐτοῦ τολμήσαντος νὰ δημοσιεύσῃ «εἰδήσεις ἀλλοκότους» τελῶν, δὲν δύναμαι ἢ διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου ν' ἀποκαλέσω τὴν ἐν λόγῳ ἐφημερίδα ἀργυρώνητον, μηδεμίαν πολιτικὴν σημασίαν κεκτημένην καὶ ἐπιζήμιον μᾶλλον ἢ ὠρελίμον πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτῆς τῇ τε πατρίδι ἡμῶν καὶ παντὶ τῷ ἀναγνωσκοντι αὐτὴν καθισταμένην. Καὶ δὲν σφάλω οὐδὲ προσκρούω κατὰ τε τὴν καλὴν συμπεριφορὰν, ἣν πᾶς ἀνταποκριτῆς ὀφείλει γράφειν νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ μᾶλλον μετριάζω τὴν προσωνομιαν τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἀργυρώνητον ἀποκαλῶν αὐτὴν, ἵνα μὴ τὴ χεῖρον περὶ αὐτῆς εἶπω, καθόσον γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ἔξυπηρετῇ τὰ ἴδια αὐτῆς συμφέροντα. Ἀλλὰ καὶ ὁποῖαν πολιτικὴν φήμην θὰ ἔχῃ ἐφημερίς, οἷα ἡ «Κρήτη», οὐδέποτε πολιτικὸν δελτίον δημοσιεύσασα, οὐδέποτε ἰδίᾳ πολιτικὰς σκέψεις ἐπὶ τῶν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐκτυλισσομένων πολιτικῶν γεγονότων ἀναπτύξασα, πάντοτε δὲ ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς περιοριζομένη ὅτε μὲν ἀναγγέλλουσα περιοδεῖαν τινὰ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν, ὅτε δὲ βροχᾶς καὶ κακοκαιρίας, ὅτε — καὶ τοῦτο ἐπὶ μῆνας — νὰ ἀναδημοσιεύῃ τὸ ὄθωμ. Σύνταγμα, ὅπερ ἅμα τῇ ἀνακηρύξει αὐτοῦ ἐν ἀπάσαις τῆς πρωτεύουσας ταῖς ἐφημερίσιν, ἐσχάτως δὲ καὶ ἐν φυλλαδίῳ ἐδημοσιεύθη καὶ ἄλλοτε — τοῦτο λογίζομαι ἐν ὀλόκληρον ἔτος — τοὺς καταλόγους τῶν ὑπὲρ τῶν ὀθωμανῶν τραυματιῶν συνεγεγόντων. Ἐὰν τῇ ἀλθείᾳ διῆλθε καὶ τοῦ νοδὸς τῶν ἰθυόντων ἐφημερίδα τοιαύτην, οἷα ἡ «Κρήτη» ὅτι εἶναι τι, συγχωρεῖται εἰς πάντα καὶ τὸν κοινότερον ἔχοντα νοῦν ν' ἀποκαλέσῃ τούτους κούφους. Πῶς δὲ ἡ ἐφημερίς αὕτη ζημιᾶς τοὺς ἀναγνώστας, νομίζω ὅτι θέλει νοήσῃ πᾶς τις ἀκολουθῶν τὴν σειρὰν τῶν γραφομένων ἐν αὐτῇ, ἐν οἷς ἀδύνατον νὰ μὴ ἀπαντήσῃ ὀνομαστικὰς ἀπολο-

τους και άνορθογραφίας. Δέν έξογκώνω τήν αλήθειαν' και άν δέν είχαν ύπ' όψιν τό μικρόσημον τής έφημερίδος ύμών πολλά τοιαύτα παραδείγματα ήθελον παραθέσει ένταύθα.

Τοιαύτη ή έφημερίς αΚρήτην ή άξιόουσα νά κατηγορη τού Έλληνικού τύπου και τών κρητών άνταποκριτών. Δέν συναισθάνονται άρά γε οί συντάκται αύτης ότι, και τού χαρακτοίσιου, τό όποϊόν ύπεχρεώθησαν οί ύπάλληλοι έν Κρήτη νά πληρώνωσι κατ' έτος πρós ύποστήριξιν μιās πατσαβούρας, καταργηθέντος μετά τών λοιπών, ούδè εί: χριστιανός ή όθωμανός θέλει εύρεθί νά έγγραφη συνδρομητής είς τήν έφημερίδα ταύτην, τών μèn λίαν κακώς εκ τής φαύλης διαγωγής τήν όποϊαν έπιδείκνυται διακειμένων πρós αύτην, τών δè κορσαβέντων άνά πāsαν έβδομάδα νά άναγινώσκωσιν ταύτα ;

Σ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Η Βουλή εξακολουθεϊ συνεδριάζουσα. Τήν παρελθούσαν δευτέραν έψηφίσθησαν έν συνόλω αι τροπολογίαι του περι εϋθνης ύπουργών νόμου μέ τινας μεταβολάς άσημάτων. Τήν επομένην ήμεραν ύπέβαλεν ή Κυβέρνησις είς τήν βουλήν τά νομοσχεδία της, άφορώντα τήν έλλογον και δυνατήν του έθνους προπαρασκευήν. Τήν δè παρελθούσαν τετάρτην συζητηθέντων τών νομοσχεδίων τούτων είς πρώτην άνάγνωσιν έγένοντο ταύτα άποδεκτά παρά τής Βουλής άνευ άντιρήσεως. Έν γένει δè ή Κυβέρνησις καταγίνεται ήεις τήν τακτοποίησιν τής άπουσιντεβίσεως διοικήσεως του Κράτους.

— Τηλεγράφημα εκ Κερκύρας τήν παρελθούσαν τετάρτην άφίχθөн είς τήν πόλιν μας λέγει ότι: «Αί διαπραγματεύσεις μετά του Μαυροβουνίου εξακολουθοϋσιν. Ίσως θέλει παραταθί ή άνακωχή. Έν τή ενάρξει του όθωμανικού κοινοβουλίου ό λόγος του Σουλτάνου είναι ειρηνικός' ύπόσχεται μεταρρυθμίσεις και προσφέρει έγγυήσεις (sic) είς τούς δανειστάς της Τουρκίας.»

— Οί κομματάρχαι της πόλεώς μας ήρχαντο από τής παρελθούσης Κυριακής εργαζόμενοι ύπερ τών ύποψηφίων βουλευτών της έπαρχίας μας. Οί κολακευτικοί λόγοι, αι ύποσχέσεις και ό ριτνιτής οίνος είναι τά μόνα κεφάλαια τών κομματάρχων μας. Μηδένα πρò του τέλους μακάριζε.

— Τήν παρελθούσαν τετάρτην διήλθε της πόλεώς μας και άνεχώρησεν αύθημερόν δι' Αθήνας ό βουλευτής Κυθήρων κ. Βαρβαρίγος' χθές δè άφίκετο και ό Βουλευτής Νάξου κ. Δαμνράλης, όστις άναχωρεί αύριον δι' Αθήνας. Αμφότεροι άνήκουσιν είς τήν φάλαγκα της συμπολιτεύσεως.

— Η διεύθυνσις του παρ' ήμιν τηλεγραφείου άνετέθη είς τόν εύδοκίμως άντιπροσωπεύσαντα κατά τήν άσθενείαν του τόν άποβιάσαντα διευθυντήν Α. Καραβέλλαν, αξιόλογον νέον και τηλεγραφητήν Αις τάξεως κ. Εϋθύμιον Γεωργούλαν, διακρινόμενον έν τή υπηρεσία ταύτη.

— Αί έλπίδες της άντιπολιτεύσεως περι της πτώσεως του ύπουργείου έματαιώθησαν, διότι οϋτε ό κ. Βούλγαρης είσήλθεν είς τήν Βουλήν, οϋτε ό κ. Γρίβας έφθασεν είς Αθήνας, οϋτε ό κ. Ζαλώνης άνεχώρησεν έντεύθεν, ώστε μετά βεβαιότητας ήδη δυνάμεθα νά είπωμεν ότι ή πληρονομησία της Βουλής είναι ύπερ του ύπουργείου.

— Ύπερ τούς δέκα συμπολιτευομένους βουλευτάς έφθασαν από τής παρελθούσης παρασκευής είς Αθήνας. Η δè άντιπολιτεύσις βλέπουσα τήν αδυναμίαν της και μη δυνα-

μένη νά πολεμήση τό παρόν ύπουργείον ύποχωρεί νέας ζατούσα διά του δόλου και τής άπάτης νά άντλήση δυνάμεις !! Αλλά κατά τό κοινόν λόγιον ατό πουλί επέταξεν οϋδεις πεισεται είς τας ύποσχέσεις της Κομμουνουσειου σπειρας' οί πάντες δè περιμένουσι κεχνηότες τήν έφαρμογήν του προγράμματος του κ. Δεληγέωργη και τας πατριωτικας συμβουλās τών περι τόν κ. Τρικούπην και Ζαήμεν δεινών ρητόρων. Συνετισθόμεν ώ φίλαρχοι !!

— Αί συνεδριάσεις της βουλής λήγουσιν αυτοδικαίως τό προσεγès σάββατον (19 τρ. μηνός) όποτε συμπληρουνται οί κατά νόμον εξ μήνες. Αμφίβολον λοιπόν είναι άν θα συζητηθωσι και επιψηθισθωσιν άπαντα τά παρὰ της Κυβερνήσεως ύποβληθέντα νομοσχεδία. Λέγεται όμως μετά βεβαιότητας ότι ή Κυβέρνησις σκοπόν έχει νά προσκαλέση μετ' όλίγον τήν βουλήν είς νέαν τακτικήν σύνοδον.

— Έξεδόθη και τό δεύτερον φυλλάδιον του ύπό του έν Αθήναις όμωμένου Συλλόγου εκδιδομένου περιοδικου ό αΠαρνασσός. Περιεχόμενα. Ηλιās Τανταλίδης ύπό Ι. Ίσιδωρίδου Σκυλίτη — Κ. Κόντου. Μικραι φιλολογικαι διατριβαι — Κ. Νεστορίδου. Η παρὰ τοις αρχαίοις δουλεία — Κ. Δαμνρύλλου. Τò Δήλιον έπίγραμμα — Ν. Φιλιππίδου. Μακεδονικά. Περιήγησις τών έπαρχιων Δράμας. Ζίχης και Έλευθερουπόλεως — Μία νύξ μεταξύ νεκρων ύπό * * — Αρχαιολογικά — Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός — Χρονικά — Μετεωρολογικόν Δελτίον.

— Επίσης εξεδόθη και τό ΙΒ' φυλλάδιον του έν Ζακύνθω εκδιδομένου μηνιαίου περιοδικου συγγράμματος ή αΚορίννα περιεχόμενα του όποίου εισί τά εξής: Αί μεσαιωνικαι σπουδαι παρ' Έλλησι και ό έν Κων/πόλει Μεσαιωνικός σύλλογος. Ύπό Π. Χιώτου. — Αριθμός τών θυμάτων της ιερής εξετάσεως και δημοτικου αίματός των τριών ιεροξεταστών. Ύπό Δ. Κ. Παππαγεωργίου. — Δράμα διδακτικώτατον εκ του Ιταλικου ύπό Ι. Σ. Μάνεσση. — Εισαγωγή είς τόν λόγον του Χαραλάμπους Καρούσου. Ύπό Διονυσίου Α. Τρικάρδου. — Λόγος περι πίστεως. — Κωνσταντ. Μπαχώμης. Ύπό Σ. τ. Δ. — Ποικίλα. — Εϋτυχής συνάντησις. Ύπό Ι. Ρ. — Ο Ιερές; Γεωργ. Ρουμελιώτης. Ύπό Π. Χ. — Πώς δύναται τις νά ήναι πάππος έαυτου. Ύπό Ρ. — Τò όρφανò Κοράσιο, ποίημα συγκινητικώτατον, Ύπό Δ. Ηλιακοπούλου.

— Ασυκρότατον άλλα και πρωτοφανές γεγονός συνέβη τήν παρελθούσαν Κυριακήν έν Αθήναις έν τή πλατεία της Όμονοίας. Η νεανις Φωτεινή, θυγάτηρ του λοχαγου κ. Α. Καναβατσόγλου έπυροβόλησε τόν λοχαγόν κ. Κίτσον Βότσαρην και έτραυματίσεν αυτόν ακινδύνως. Καθ' ήν δè στιγμήν ήτο έτοιμή νά πυροβολήση και αύθις, ό κ. Αντανόπουλος πρόεδρος τών έν Αθήναις πρωτοδικων παρατυχών εκει εκράτησε τήν χείρά της. Η νεανις συλληφθεϊσα ώδηγήθη είς τό αστυνομικόν κατάστημα, οί δè λόγοι οί παρακινήσαντες αύτην είς τό τόλμημα τούτο εισιν έρωτικοί. Μετά τήν άνάκρισιν θα δώσωμεν λεπτομερεστερας πληροφορίας τοις άναγνώσταις της έφημερίδος μας. Έν τούτοις από τούδε καθιστώμεν προσεκτικους τούς νέους και τας νεανίδας της πόλεώς μας ίνα ήσιν προσεκτικώτεροι είς τας έρωτικας των εκδρομάς, διότι δέν είναι διόλου παράδοξον νά τήν πάθωσιν και αύτοι όπως τήν έπαθεν ό κ. Βότσαρης.

— Ο Αρειος Πάγος άνήρσε τήν άπόφασιν του πλημμελειοδικειου Αθηνων δι' της κατεδικασθη ό κ. Κομμανούδης, και παρέπεμψεν αυτόν, άποφυλακισθέντα, νά δικασθί είς τό έν Χαλκίδι πλημμελειοδικειόν.

— Η έν Ζαχαζικίω της Αιγύπτου ελληνική παροικία απέστειλεν έσχατως είς τήν έν Αθήναις ύπερ του εθνικου στόλου κεντρικήν έπιτροπήν φρ. 21,232 και 75/00.

— Καί πάλιν σκοτεινός καί πάλιν νεφελώδης ὁ οὐρανός τῆς Ἀνατολῆς. Ἐνῷ ἀπ' ἐνός μετ' εὐφροσύνης γράφουσιν αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες ὅτι ὅσον οὐπω ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐξ μεγάλων δυνάμεων τὸ ἀπὸ κοινοῦ συνταχθέν πρωτόκολλον τὸ ἀφορῶν τὴν εἰρηνοποίησιν τῶν τῆς Ἀνατολῆς πραγμάτων, ἀπ' ἐτέρου αἱ Ῥωσικαὶ καὶ Τουρκικαὶ ἐφημερίδες διαβεβαιοῦσιν ἡμᾶς ὅτι ἡ Ῥωσικὴ καὶ Κυβερνήσις νέου προβάλλει ἄλλοις καὶ νεοφανῆ ζῆτι ἐπὶ πρὸς τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Αἱ νέαι αὗται προτάσεις τῆς Ῥωσικῆς κυβερνήσεως ἀλλοιοῦσιν ἐντελῶς τὸ ἐν Κων/πόλει πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως συζητηθέν καὶ συνταχθέν πρωτόκολλον, ἐπομένως αἱ πέντε ἄλλαι δυνάμεις αἱ μετ' αὐτῆς συμπράττεισιν θεωροῦσιν αὐτὰς ὅπως ἀπαράδεκτους. Ἄρα πόλεμος ἢ εἰρήνη, εἰρήνη ἢ πόλεμος εἶναι τὸ σύνθημα τῆς οἰκουμένης ἀπάσης. Προσχαί!!!

— Ἡ ἐπανάληψις τῶν μετὰ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς Πύλης ἐχθροπραξιῶν φαίνεται ἐπικειμένη. Τοῦτο δὲ διότι Ῥωσικὰ ἀτμόπλοια μεταφέρουσιν ἀπαύστως εἰς Κάταρον μεγάλας ποσότητας πελεμοφοδίων καὶ τροφίμων πρωρισιμῶν διὰ τὸ Μαυροβούνιον. Εἰς τὰ βόρεια διαμερίσματα τῆς Βοσνίας ἀνεφάνησαν ἤδη ἐπὶ τὰ ἐπαναστατικά στίφη ἀριθμοῦνται ὁμοῦ 1,500 ἄνδρας. Τὸ σῶμα τοῦ Δεσπότητος ἐδράζε τὰ ὄπλα, ἀροῦ ὁ ἀρχηγός του, ὅπως μὴ ἐκθέσῃ τὴν Σερβικὴν Κυβέρνησιν, παρητήθη τοῦ βαθμοῦ του ὡς Σέρβου συνταγματάρχου. Καὶ ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις φοβουμένη φαίνεται νέας περιπλοκάς λαμβάνει σπουδαῖα προφυλακτικὰ μέτρα παρὰ τὴν Δαλματίαν.

— Αἱ προτάσεις τῶν πληρεξουσίων τοῦ Μαυροβουνίου, αἵτινες ἀνεκοινώθησαν εἰς τὴν Πύλην καὶ ἐξετάσθησαν ἐν τρισὶν ὑπουργικοῖς συμβουλίοις δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταί. Ἡ Πύλη παραχωρεῖ μικράς ἐπανορθώσεις τῶν μεθοριῶν τοῦ Μαυροβουνίου, ἕνεκα τούτου δὲ οἱ πληρεξούσιοι ἀπέρχονται ὅσον οὐπω τῆς ὀθωμανικῆς πρωτευούσης μεταβαίνοντες εἰς τὰ ἴδια. Ἡ παραταθεῖσα ἀνακωχὴ ἔλειξε τὴν παρελθούσαν τετάρτην, ἄδηλον δὲ ἂν θῆ ἀρχίωσι καὶ πάλιν αἱ μεταξὺ τῶν διαμαχομένων μερῶν ἐχθροπραξίαι.

— Αἱ βιενναῖαι ἐφημερίδες ἀναγράφουσι τὴν εἰδησιν ὅτι τεσσαράκοντα πράκτορες Ῥώσοι κατήλθον πρὸ μικροῦ εἰς Αὐστρίαν καὶ ἰδίως εἰς τὰ διαμερίσματα Πράγας, Λεπόλ, Ἄγραμ, Ζάρας καὶ Λανσβάχ ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐξεγείρωσι τοὺς κατοίκους τῶν διαμερισμάτων αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῶν ὁμοφύλων των Σλάβων.

— Κατ' ἐπιστολάς ἐκ Κετίγνης, αἱ μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων τῆς Σερβίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου σχέσεις ἐψυχράνθησαν, ἀπ' ἧς ἐποχῆς συνωμολογήθη ἡ εἰρήνη μεταξὺ Πύλης καὶ Σερβίας. Ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος μέμφεται τὴν Σερβίαν ὡς συνωμολογήσαν χωριστὴν εἰρήνην, παρὰ τὰ μεταξὺ τῶν δύο ἡγεμονιῶν συμφεπωνημένα.

— Ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ κόμμα τοῦ Μιδάτ πασσα ἐργάζεται διὰ παντός τρόπον νὰ ἐπιτυχάνῃ τὴν κάθοδον τοῦ ἐξορίστου ἀρχηγοῦ αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτο ἐργάζονται δραστηρίως ἐκ πάσης φυλῆς ὁμόφρονες τῷ Μιδάτ, ὧν τινες παρεσκευάζον καὶ διαδηλώσεις νὰ ποιήσωσιν, ὅπως ἐκδιώξωσιν τὸν σουλτάνον νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐπάρχουσι δὲ καὶ οἱ φρονούντες καὶ ὑποστηρίζοντες, ὅτι πρέπει νὰ καθαιρεθῇ ἡ νῦν δυναστεία τῶν σουλτάνων καὶ κληθῇ ἐκ Μείκας ἢ Μεδίνης ἄλλη οἰκογένεια νὰ βασιλεύσῃ. Ἡ γνώμη αὕτη ἔχει πολλοὺς ὁπαδοὺς.

— Κατὰ τὴν ἀδελφιδεὴ Χαβαδίσσιν ὀθωμανοὶ μηχανικοὶ ἐφθασαν εἰς Ἀντίβηρι, ὅπως ἐπιθεωρήσωσι τὰ παράλια τῆς Ἀλβανίας, καὶ γνωμοδοτήσωσιν ἐπὶ τῶν μερῶν ἅτινα πρέπει

νὰ ὀπλισθῶσι δι' ὑποβρυχίων ἐκρηκτικῶν μηχανῶν. Οἱ ὀθωμανοὶ, λέγει, φοβοῦνται ἀπὸ τοὺς ξένους καὶ προπάντων τοὺς ἰταλικούς στόλους· ὄχυράματα κατασκευάζονται ἐν τῇ Ἀντιβάρει καὶ ἐν τῇ λοιπῇ γρημῇ τῶν παραλίων. Ἀπὸ τεσσαρῶν ἤδη ἐβδομάδων αἱ μετὰ τῆς Πύλης σχέσεις τῶν Μιρδίων ἐξακολουθοῦσιν ὀλονέν ψυχραίνόμεναι.

— Ἄρχονται ὁσονοῦπω αἱ περὶ τὴν Ἀδριανούπολιν ὄχυρωματικαὶ ἐργασίαι.

— Ἀπὸ τῆς 15 τρέχοντος μηνός ἢ μετακόμισις ἐμπορευμάτων ἐπὶ τῶν νοτιορωσσικῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν θέλει διακοπῆ ἐπὶ δύο μῆρας τῶν ἐβδομάδων, ἕνεκα τῶν στρατιωτικῶν μετακομίσεων. Ὑπὲρ τὰς 140,000 στρατιωτῶν θέλουσι μεταβιβάσθῃ εἰς Βασσαράβιαν.

— Κατ' ἰδιαίτερον τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου, αἱ δυνάμεις ὅλαι ἀσχολοῦνται πρὸς εἰρηνικὴν λύσιν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Προσπαθοῦσι δὲ νὰ εὑρωσὶ τρόπον ὅστις νὰ ἱκανοποιῇ τὴν Ῥωσίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Τουρκίας. Τοῦτο ἐπιζητεῖται, καὶ ἄδηλον ἂν θὰ κατορθωθῇ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ.

Πρὸς τοὺς δανειστάς τῆς πτωχεύσεως ἐνταῦθα ἐμπορικῆς εταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν
α' Ἰωάννης Μ. Μανδρᾶ καὶ ἀδελφός, ὡς καὶ τῶν
Μιχαὴλ Μανδρᾶ, Κωνσταντίνου Μανδρᾶ ἔ' Ἰωάννου Μανδρᾶ.

Περαιωθείσης τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν δανείων τῆς ἀνωτέρω πτωχεύσεως προσκαλοῦνται οἱ δανεισταὶ τὴν προσεχῆ Πέμπτην, 17 τρέχοντος μηνός Μαρτίου, ὥραν 3 Μ. Μ. νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸ κατάστημα τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν ὅπου θέλει γενῆ συνέλευσις προδεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ, καθ' ἣν οἱ μὲν προσωρινοὶ σύνδικοι θέλουσι δώσει λόγον περὶ τῶν γενομένων ἐργασιῶν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς πτωχεύσεως, οἱ δὲ πτωχεύσαντες θέλουσι υποβάλλει τὰ δικαιολογήματα τῶν καὶ προτείνωσιν ἢ ὅτι συμβιβασμόν.

Ἀρμόδιος δικαστικὸς κλητῆρ παραγγέλλεται νὰ καταχωρήσῃ ἀντίγραφον τῆς παρουσίης εἰς τὴν ἐνταῦθα ἐκδιδομένην ἐφημερίδα ἢ «Πανόπη», συνάμα δὲ νὰ κλητεῦσῃ ἕνα ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω δανειστῶν, ὡς καὶ τοὺς πτωχεύσαντας.

Ἐν Ἐρμούπολει τὴν 10 Μαρτίου 1877.

Οἱ πληρεξ. δικηγόροι τῶν προσωρ. Συνδίκων
Δημ. Βαφιαδάκη καὶ Π. Νεγρεπόντη

Ὁ Εἰσηγητῆς Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ.
Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. ΒΜ. Γ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ.

Ἐν ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΙ τῇ 7 Μαρτίου 1877.

Ἄριθ. 183.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ

Πρὸς τὸν Κύριον

Συντάκτην τῆς «Πανόπης»

Ἐπειδὴ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 128 φύλλον τῆς ἐφημερίδος α' Ἀργος τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Φιλοπτώχου Ἐταιρίας παρετήρησε διάφορόν τι, καθαπτόμενον τὴν τιμὴν τοῦ ῥεθίντος Καταστήματος, λόγω ὅτι ὁ ἐπιστάτης αὐτοῦ, μεταχειρίζεται θαναύτως τοὺς ἐν αὐτῷ τροφίμους, καὶ λέγον ὅτι πρέπει τὸ Συμβούλιον νὰ μετριάσῃ τὸν βάρβαρον τρόπον τοῦτον, χθὲς μετὰ Μεσημβρίαν ἐν μέλος τούτου μετέβη ἐπιτοπίως καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπιστάτου ἐξήτασε πάντας τοὺς

τροφιμού; ἔν πραγματικῶς τοῦτο συμβαίνει, οἵτινες ἀπήντησαν, ὅτι πάντες εἶναι εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὸν τρόπον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν φράσιν των (μᾶς μεταχειρίζεται: σὰν παιδιὰ τοῦ, ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἔχη γερὸν). Ταῦτα κοινοποιεῖ τὸ Συμβούλιον πρὸς τοὺς γράψαντας τὸ διάφορον καὶ τοὺς προσκαλεῖ νὰ παρρησιασθῶσιν ὅπως παρρησία των γίνῃ ἡ θεοῦσα ἀνάγκη καὶ πεισθῶσιν ὅτι ταῦτα εἶναι συκοφαντία ἐν γνώσει ἐξυφασμένη κατὰ τοῦ Ἐπιστάτου.

Δέξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεως μεθ' ἧς Διατελεῖ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

(Τ. Σ.)

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Πτωχοκομείου).

Εὐχαρίστως καταχωρίζομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰς στήλας τῆς ἐφημερίδος μας, τὸ πρὸς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν εὐχαριστήριον τῆς κ. Ἐλένης Χρυσῆς, χήρας τοῦ πρό τινων ἡμερῶν ἀποβιάσαντος Σταύρου Χρυσῆς, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρὸς τὸ Σ. κοινὸν
καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἑρμοῦπόλεως,

Ἐντιμοὶ Κύριοι!

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀπεράντου θλίψεως καὶ τῆς ἀπαρμηθίου ὀδύνης, εἰς ἣν κατεβύθησεν ἐμὲ καὶ τὴν ἀτυχή οἰκογενεῖάν μου ὁ πρόωρος καὶ ἀπότομος θάνατος τοῦ Σ. ἡμῶν προγᾶτου, ὡς λίαν παρηγορητικὸν φάρμακον ἐπέληθεν ἡ ἐκδηλωθεῖσα κατὰ τὴν κηδεῖαν πρὸς τὸν αἰοιδίμον σύζυγόν μου ἐξαιρετικὴ ἀγάπη, τιμὴ καὶ συγκινήσις ἀπάσης τῆς φιλοκάλου ταύτης πόλεως καὶ ἰκανῶς παρηγόρησαν τὴν βαθυτάτην καὶ ἀκατάσχετον ἡμῶν θλίψιν.

Τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο δεῖγμα τῆς ἀκρας ἀγάπης καὶ ὑπολήψεως ὑμῶν ἀδιαλείπτως φέρουσα εἰς τὴν μνήμην, ὡς μεγίστην καὶ γλυκεῖαν παρηγορίαν, δὲν θέλω παύσει ποτὲ τοῦ νὰ διατελῶ μετὰ συγκινήσεως εὐγνωμονοῦσα καὶ σεμνομένη ἐπ' αὐτῷ.

Ἡ ἀπαρηγόρητος

ΕΛΕΝΗ Χίρα Σ. ΧΡΥΣῆς.

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ

ΕΙΣ

ΣΤΑΥΡΟΝ ΧΡΥΣΟΝ,

ἐκφωνηθεῖς

ὑπὸ ΜΕΘΟΔΙΟΥ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀρχιμανδρίτου καὶ διευθυντοῦ τῆς ἐκπαίδευσης Ἱερ. Σχολῆς.

Ἐκείνη ἡ ψυχὴ ἀκολουθοῦσα τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, δὲν ἐπίστευσε, δὲν ἠγάπησεν οὐδὲ τὸν κόσμον, οὐδὲ τὰ συνιστάντα τὸν κόσμον, ἀλλ' ἔλαμε τούτου χρῆσιν καὶ οὐχὶ κατάχρησιν, ἀλλὰ μετεχειρίσθη τὰς ἐκ τούτου θεμιτὰς ὠφελείας ὡς μέσα πρὸς ἱερὸν σκοπὸν, καὶ χωρὶς νὰ προσκολληθῇ ἐμπαθῶς εἰς αὐτόν, τὸ μὲν ἐξ αὐτοῦ ὠφελίμον τῇ ψυχῇ ἠσπάσατο, τὸ δὲ ἐπιβλαβὲς ἀπέριψεν ἥτις ἐζήτησε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ χωρὶς ὄχλου καὶ παραχῆς, ἐζήτησε νὰ ἀποκτήσῃ χωρὶς ἀδικίας ἐζήτησε νὰ πλουτήσῃ πρὸς ὠφελίαν τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐργαζομένη καὶ κοπιῶσα, εἰργάζετο καὶ ἐκοπιᾶζε πρὸς τὴν πρόοδον καὶ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ τοῦ πλησίον. Ναι, λέγω, μακαρία ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἥτις διαπλεύσασα τὸ πολυκύματον τοῦ βίου πέλαγος, κατέβησεν νὰ διαφύγῃ τοὺς σκοπέλους καὶ τὸ ναυάγιον, καὶ νὰ προσορμισθῇ αἰσίως, ὡς εἰς λιμένα, εἰς τοὺς κόλπους τοῦ δημιουργοῦ τῆς.

ἔμὲ τὴν ὄραν ταύτην ἀπέναντι τοῦ δεινοῦ τραύματος, δι' οὗ ὁ ἀπῆνης θάνατος βαρέως κατέπληξε τὴν κοινωνίαν τῆς Ἑρμοῦπόλεως; δὲν ζητῶ νὰ κινήσω ὑμᾶς εἰς δάκρυα. Πᾶσά μου τοιαύτη σπουδὴ περιττὴ ἀποβαίνει, καθόσον ἀπάντων τὴν καρδίαν κατέλαβεν ἡ ἀληθινὴ συναίσθησις τοῦ συμβαινόντος δυστυχήματος. Οὐδεὶς δύναται νὰ μείνῃ ψυχρὸς καὶ ἀδιάφορος ἀπέναντι τῆς προσγινομένης ζημίας, ἣν ὑφίσταται ὁ ὅλος ὀργανισμὸς τοῦ βιομηχανικοῦ σώματος τῆς πόλεως ταύτης, ἀποκοπτομένου ἐνὸς τῶν σπουδαιότερων αὐτοῦ μελῶν. Δὲν ζητῶ νὰ πλεξῶ στεφάνους ἐπαίνων τοῦ ἐγκαταλείποντος ἡμᾶς ἀδελφοῦ, καθ' ὅσον τὰ ἔργα αὐτοῦ πασιδήλα κείνται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, καὶ μόνον οὐχὶ φανῆν ἀφίνουσιν, ὅτι ὁ προκείμενος νεκρὸς τὸν βίον αὐτοῦ διήλθε πράπτων τὸ ἀγαθόν, ὅτι τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, τὸν προορισμὸν τοῦ χριστιανοῦ ἀρίστα συνειδῶς εἰργάσθη καὶ ἐκοπίασεν ὡς εἰς ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὡς ἐν τῶν μελῶν ὑπὲρ τοῦ ὅλου σώματος τῆς κοινωνίας. Ζητῶ μόνον νὰ ὑποδείξω ὑμῖν, καὶ νὰ εἶπω μετὰ τοῦ Ἀποστόλου, ὅτι ὁ κόσμος παρέρηται καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ. Ζητῶ νὰ ὑπομνήσω ὑμᾶς τὴν μοιραίαν ἀνάγκην τοῦ θανάτου, ὅτι ἅπαξ ἀπόκειται ταῖς ἀνθρώποις ἀποθαρῆν, μετὰ δὲ ταῦτα κρίσις. Ζητῶ τέλος νὰ ἀνακαλέσω ὑμῶν τὸν νοῦν εἰς τὸν Θεόν, τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, τὴν αἰωνιότητα. Ναι, ἀδελφοί, ὁ κόσμος παρέρηται, καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ ἀναγνωρίσατε ὅτι ὁ κόσμος οὐδὲν ἔχει τὸ μόνιμον, οὐδὲν τὸ διαρκές ὅτι εἶναι σχῆμα κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ σχῆμα ἐξαφανιζόμενον. Τὰ μεγαλεῖα καταπίπτουσιν αἱ τιμαὶ καὶ ἡ δόξα ἐξαφανίζονται ἡ φαινόμενη αἴγλη, καὶ λαμπρότης τοῦ πλοῦτου κατασβέννυται. Ἡ μέχρις οὐρανοῦ πετώσα φήμη ῥίπτεται εἰς τὰς ἀβύσσους τῆς αἰωνιότητος αἱ μέγιστα τῶν ἡδονῶν, οὐδὲν ἄλλο ἀφίνουσιν ὀπισθῆν των, ἡ μακρὰν καὶ πικρὰν μεταμέλειαν οὕτω καταφέρεται ὁ χεῖμαρρος τοῦ κόσμου καὶ συναρπάξει καὶ συμπαρασύρει πᾶν τὸ προστυχόν, οὐδενὸς δυναμέου νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν τῆς καταφορᾶς τούτου ταχύτητα.

Ἐυδαίμων λοιπὸν καὶ μακαρία ἡ χριστιανικὴ ἐκείνη ψυχὴ, ἥτις ἀκολουθοῦσα τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, δὲν ἐπίστευσε, δὲν ἠγάπησεν οὐδὲ τὸν κόσμον, οὐδὲ τὰ συνιστάντα τὸν κόσμον, ἀλλ' ἔλαμε τούτου χρῆσιν καὶ οὐχὶ κατάχρησιν, ἀλλὰ μετεχειρίσθη τὰς ἐκ τούτου θεμιτὰς ὠφελείας ὡς μέσα πρὸς ἱερὸν σκοπὸν, καὶ χωρὶς νὰ προσκολληθῇ ἐμπαθῶς εἰς αὐτόν, τὸ μὲν ἐξ αὐτοῦ ὠφελίμον τῇ ψυχῇ ἠσπάσατο, τὸ δὲ ἐπιβλαβὲς ἀπέριψεν ἥτις ἐζήτησε τὴν χρῆσιν αὐτοῦ χωρὶς ὄχλου καὶ παραχῆς, ἐζήτησε νὰ ἀποκτήσῃ χωρὶς ἀδικίας ἐζήτησε νὰ πλουτήσῃ πρὸς ὠφελίαν τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐργαζομένη καὶ κοπιῶσα, εἰργάζετο καὶ ἐκοπιᾶζε πρὸς τὴν πρόοδον καὶ εὐδαιμονίαν αὐτοῦ τοῦ πλησίον. Ναι, λέγω, μακαρία ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἥτις διαπλεύσασα τὸ πολυκύματον τοῦ βίου πέλαγος, κατέβησεν νὰ διαφύγῃ τοὺς σκοπέλους καὶ τὸ ναυάγιον, καὶ νὰ προσορμισθῇ αἰσίως, ὡς εἰς λιμένα, εἰς τοὺς κόλπους τοῦ δημιουργοῦ τῆς.

Ἐὰς διέλθωμεν τώρα συντόμως τὸν βίον τοῦ προκείμενου νεκροῦ, ἵνα κρίνωμεν ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἂν ἡ ψυχὴ του εἶναι ἀξία τοιοῦτου μακαρισμοῦ.

Ὁ Σταύρος Χρυσὸς ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1817 ἐν Κυθωνίαις ἐξ οἰκογενείας εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀνέθρεψαν αὐτὸν ἐν νοθεσίᾳ καὶ εὐσεβείᾳ Κυρίου. Κατὰ τὴν ἐκρήξιν τοῦ ὑπὲρ ἀναγ

Τί ἄρα γὰρ περιμένετε παρ' ἐμοῦ, ἀδελφοί μου, τὴν στιγμὴν ταύτην; ποῖον τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπιβάλλεται εἰς

Σαρτησίας ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος, ὑπέστη καὶ αὐτὸς τὰ
δεινὰ, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ τότε ζῶντες Ἕλληνες περιέπι-
πτον, θύματα γινόμενοι τῆς βαρβαρότητος καὶ ἀπαν-
θρωπίας τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος. Λεηλατηθεὶς δη-
λαδῆ τῆς πατρίδος αὐτοῦ, ἀπώλεσε καὶ αὐτὸς πᾶσαν
τὴν μικρὰν πατρικὴν αὐτοῦ περιουσίαν, καὶ τῆς πα-
τρίδος του φυγὰς γενόμενος μετὰ τῶν γονέων αὐτοῦ,
κατέφυγεν εἰς Αἴγιναν. Ἐκεῖ ἐπὶ τινα χρόνον διαμείνας
καὶ ἐκ τῶν ἐνόνητων τὰ πρὸς τὸ ζῆν ποριζόμενος, διέ-
γνω, ἵνα εὐρύνη τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, καὶ
πρὸς τοῦτο ἐξελέξατο τὸ τότε κοινὸν τῶν καταδιωκο-
μένων πολλαχῶθεν Ἑλλήνων ἄσυλον, τὴν Ἑρμούπολιν,
ἐνθα ἀφίχθη τὸ ἔτος 1838, ὀδηγούμενος ὡς φαίνεται
ὑπὸ τῆς θείας προνοίας. Ζῆλος ἀκραιφνῆς, φιλογένεια
καὶ πεποιθήσις πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐλευθέρως Ἑλ-
λάδος, ἦσαν τὰ ὠθοῦντα τὸν Χρυσόν, ὅπως, ἅμα φθά-
σας ἐνταῦθα, ἐπιδοθῆ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπιδιώξῃ
ὅλων ἐκείνων τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων προάγεται
τόπος τις. Διὸ ὅπως ἐνῆργουν, ὅλοι οἱ τότε ἰδρυταὶ τῆς
ἐμπορικῆς ταύτης πόλεως ἐνῆργησε καὶ αὐτὸς, καὶ καθ'
ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα μετὰ μεγάλης νοη-
μοσύνης, μετὰ μεγάλης δραστηριότητος, συνέστησε, καὶ
μετ' ἐπιτηδειότητος ἀνέπτυξε τοῦ πολιτισμοῦ τὰς τέ-
χνας, καθ' ἃς ἀρχίσας πρῶτον ἐκ τῶν ἀπλουστάτων,
μετέβη ὡς ἀριστος ἀρχιτέκτων ἐπὶ τὸ τελειότερον, ἀνα-
πτύξας σχεδὸν ὑπάσας τὰς ἐν τῇ ἐξευγενισμένῃ Εὐ-
ρώπῃ γνωστὰς μέχρι τοῦδε τέχνας. Ὁ Σταῦρος Χρυσὸς
κατενόησε πόθεν ἀπορρέει ἡ τιμὴ, ἡ εὐημερία καὶ ἡ
κοινωνικὴ ἀνάπτυξις ἐνός τόπου. Αὐτὸς κατενόησεν ὅτι
μόνον διὰ τῆς καλλιέργειας τῶν τεχνῶν δύναται νὰ
φανῆ τις χρήσιμος καὶ εὐεργετικὸς εἰς τὴν κοινωνίαν
καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πατρίδα. Αὐτὸς κατενόησεν, ἀπο-
κτῆσας ἐν τιμιότητι πλοῦτόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κείται νὰ
χρησιμοποιήσῃ αὐτόν διὸ ἠλέησεν ἐνδεεῖς, εὐτύχησεν
οἰκείους καὶ ξένους, ἠνώρθωσε τὴν πόλιν του, ἀνήγειρεν
οἰκοδομὰς διαπρεπεῖς καὶ χρεϊώδης, εὐηργέτησε πολ-
λοὺς, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ διέθεσε τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον ὑπὲρ
τοῦ εἶναι τῆς ἀνθρωπότητος διότι φιλοτίμως πολ-
λάκις διένειμεν ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ πλοῦτου εἰς τοὺς ἐνδεεῖς
καὶ ἀπόρους. Ναί, εἰς τοῦ Σταύρου τοῦ Χρυσοῦ τὰς χει-
ρας ὁ πλοῦτος διὰ τῆς ἐπιπόνου ἐμπορικῆς πραγμα-
τείας περιελθὼν, ἀπέβη πηγὴ κοινωνικῆς, καὶ τὴν
ἀληθῆ τιμὴν καὶ εὐημερίαν εἰς αὐτόν, εἰς τοὺς οἰκείους,
καὶ εἰς ἅπασαν τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πόλιν του πα-
ρέσχεν. Ὁ! πόσον λαοτρόφος ἀποβαίνει ὁ πλοῦτος
μετὰ τῆς ἀρετῆς ἠνωμένος! ὁ ἐνάρετος πλούσιος, ἀφει-
δεῖ μετ' εὐχαριστήσεως καὶ θυμηδίας ὅλων τῶν εἰς τὴν
διάθεσιν του μέσων, εἰς βοήθειαν καὶ περίθαλψιν τοῦ
πενήτους, τῆς χήρας καὶ τοῦ ὀρφανοῦ, εἰς ὑποστήριξιν τοῦ
πράτου καὶ ἀδυνάτου λαοῦ, εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν
τῶν μέσων διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ. Ὁ Χρυσὸς κατέ-
δειξε σαφῶς, ὅτι νὰ φανῆ τις χρήσιμος δὲν εἶναι ἐξαι-
ρετικὸν τινος προνόμιον, ἀλλ' ἐν ὁποιαδήποτε κοινωνικῇ
σφαίρᾳ, ἐν ὁποιαδήποτε θέσει, καταστάσει, καὶ ἀναπτύξει
εὐρισκόμενος, δύναται, ἀγαθῆς θελήσεως ὑπαρχούσης,
νὰ ἐργάζηται τὸ ἐπὶ αὐτῷ ἀγαθὸν καὶ ν' ἀναμείνῃ ἐκ
τῆς ἐργασίας του πλήρη τὸν μισθόν. Καὶ λήφεται αὐ-
τόν διότι ἐπραξέ τὸ ἀγαθὸν ἐν πάσῃ τῇ ἐκτάσει τῶν
δυνάμεών του.

Εἰς ἀμοιβὴν λοιπὸν τῶν κόπων καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς
εὐημερίας τῆς πατρίδος ἀγῶνων του ἔτυχεν οὐ μόνον
τῶν ἐπαίνων καὶ τῶν εὐλογιῶν τῆς πόλεως ταύτης,
ἀλλὰ καὶ τῆς ἐξαιρετικῆς τιμῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασι-

λέως, ὅστις ἰδίᾳ ἀντιλήφει ἐπισκεφθεὶς καὶ ἰδὼν τὰ
ἔργα τῶν χειρῶν του, ἐτίμησεν αὐτόν μετ' ὁ παράσημον
τοῦ Σοιτήρος. Ἐτερον δαῖγμα τῆς ἀγάπης, ἧς ἀπῆλαυεν
εἶναι καὶ ἡ τιμὴ μετ' ἡ ὁποίαν περιέβαλεν αὐτόν ὁ φι-
λότιμος οὗτος ἄνθρωπος, ἐλέξας αὐτόν Σύμβουλόν του,
τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔφερον ὅσον μετριοπαθῶς, τόσον καὶ
ἐπαξίως.

Ὁ Σταῦρος Χρυσὸς ἐλάμπρυνεν ἐτι τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ
ἀξίαν καὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν
ἀρετῶν, διότι ἦτο ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης, φιλόπατρις
ἀνευ προσποιήσεως, ἀνευ πλαγίων σκοπῶν, ἀνευ ἐπι-
διώξεως ἀτομικῶν συμφερόντων ἦτο εὐπειθὴς εἰς τοὺς
νόμους ἐκ πεποιθήσεως, καὶ ὑπήκουος εἰς τὸν ἡγεμόνα
κατ' ἀπειλήν, μεγαλόψυχος χωρὶς ὑπερηφανείας, εὐπρο-
σήγορος, δίκαιος χωρὶς σκληρότητος. Ἐβράβευε διαψιλῶς
τὴν ἀρετὴν τῶν περὶ αὐτόν, καὶ ἐστήριζε τὴν εὐτυχίαν
του εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν ὁμοίων του, διὸ καὶ ἅπασα ἡ
πόλις ζημίαν τις μεγάλην θεωρεῖ τὸν θάνατον αὐτοῦ.
Τοιοῦτον ὄντα καὶ τοιοῦτον βίον ἐνάρετον καὶ χριστια-
κὸν διανύσαντα τὸν Σταῦρον Χρυσόν, ἀρμύζει, ἵνα προ-
βάλλωμεν ὡς ὑπόδειγμα εἰς ἐκείνους τῶν πλουσίων,
οἵτινες θέλουσι νὰ κάμωσι χρῆσιν καλὴν τοῦ πλοῦτου
τῶν καὶ νὰ ἀναδειχθῶσι φρόνιμοι οἰκονόμοι τῶν ἀγα-
θῶν, ἅπερ ἐδαρῆσατο αὐτοῖς ὁ Πανάγαθος: μετὰ λύπης
δὲ κηδεύοντες αὐτὸν σήμερον, ἃς δεηθῶμεν τῷ ὑψίστῳ
ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἃς ἐκφωνήσω-
μεν ἀπὸ βάθους καρδίας τὸ, αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ χρι-
στοῦ ἀνδρὸς Σταύρου τοῦ Χρυσοῦ.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Εἰς

ΣΤΑΥΡΟΝ ΧΡΥΣΟΝ

ὑπὸ Γ. Α. ΚΑΛΑΠΟΔΟΠΟΥΛΟΥ,

Διευθυντοῦ τοῦ ἐνταῦθα κ.λωστηρίου.

Περιμείνατε, παρακαλῶ, ὀλίγον, Φίλοι Συμπολίται,
καὶ συγχωρήσατε τὴν συγκεκριμένην καὶ ἀδύνατόν
μου φωνὴν, κατόπιν λαμπροῦ ἐπικηδείου, ἀρκούντως ἡ-
μᾶς συγκινήσαντος διὰ τῆς ἐπιδησίου ἀφηγήσεως τῶν
ἀρετῶν τοῦ προκειμένου νεκροῦ, ὑπέκρουσαν εἰς φιλικὴν
πρόσκλησιν, ν' ἀπονεύμῃ ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων ἐρ-
γοστασιαρχῶν καὶ ἐργατῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς
τὴν πρόσοδον τῆς πόλεως ταύτης τὸν τελευταῖον ἀπο-
χαιρετισμὸν εἰς τὸν προκείμενον Σταῦρον Χρυσόν, καὶ
διὰ συντόμου ἐπιταφίου σχηματίσῃ μνημείον τῶν ἀγα-
θηργιῶν αὐτοῦ.

Στρέψατε τὰ βλέμματά σας περίξ τοῦ τόπου τούτου
τῆς αἰωνίας κατοικίας, καὶ ἴδετε τὰς ἐδοῦ καὶ ἐκεῖ
πλάκας καὶ ἐπιτυμβίους στήλας πρὸς διακρίσιν τῆς
μνήμης ἐναεσίων συμπολιτῶν ἡμῶν, καὶ ἴδετε ὀλίγον
ἀπωτέρω ὑψηλὰ τινα κτίρια ἐκπέμποντα ἀτιμούς εἰς τὰ
νέφη, ὡς ἀναφορὰν τῆς ἐργασίας εἰς τὸν Οὐρανόν, καὶ
εἰπατέ μοι! δὲν εἶνε καὶ ἐκεῖνα ἀθάνατα μνημεία τῶν
ἐργοστασιαρχῶν, διακρινόμενα τὴν μνήμην αὐτῶν, καὶ,
ὡς ἄλλα τόσα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, παρέχοντα
ἀσυλον εἰς ἀπειρίαν οἰκογενειῶν, προσποριζόμενων ἐν
αὐτοῖς τὰ πρὸς τὸ ζῆν δι' ἐντίμου ἐργασίας;

Ναί, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Τὰ ἐργοστάσια εἶνε φιλαν-
θρωπικὰ καταστήματα, ἐκπληροῦντα τὸ Εὐαγγέλιον

τῆς ἀγάπης καὶ συνδρομῆς πρὸς τὸν πλησίον, διότι ἐνῶ ἐξοικονομοῦν τοὺς ἐργαζομένους τιμῶς, καὶ διώκουν τὴν ἀρχίαν, μητέρα πάσης κακίας, πλουτοῦσι τὰ ἄτομα καὶ τὰ καθιστῶσιν ἱκανὰ νὰ εὐεργετῶσι πόλεις καὶ λαούς. Δικαίως ἐπομένως ὁ ἔχων τὰ μέσα νὰ χορηγῇ ἐργασίαν εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, καὶ ἰδρύων τοιαῦτα καταστήματα εἶνε εὐεργέτης τῆς κοινωνίας, καὶ πράττει μεγάλας ἀγαθοεργίας, αἱ δὲ πόλεις τιμῶσιν αὐτὸν ὡς εὐεργέτην καὶ θλίβονται ἐπὶ τῇ στερήσει αὐτοῦ.

Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἀείμνηστος Σταυρῆς ἐπεζήτησε νὰ γένη ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ εὐεργετικός εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ὁ βίος του εἶνε σειρά τούτων ἐνεργειῶν ἢ δὲ στερήσεως του ἀφίνει κενόν, τὸ ὅποιον οἱ Ἑρμοπολίται πάντες συναισθανόμενοι, μετὰ συγκινήσεως καὶ ἀθρόοι προσῆλθον διὰ ν' ἀποχαιρετίσωσι τὸν εὐεργέτην τῆς κοινωνίας, ἀπερχόμενον εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Γεννηθεὶς ὁ Σταυρῆς ἐν ταῖς φιλομούσοις Κυθωνίαις τὸ 1817 ὑπὸ εὐσεβῶν γονέων, καὶ κατὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος του, ἐν τῇ νηπιακῇ ἡλικίᾳ, εἰς Αἴγιον μετὰ τῶν γονέων του μετοικίσας, πῦξανε τὴν ἡλιθιοθεῖς. Ἐστερήθη ἐπομένως ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων τῆς διατῶν γραμμάτων παιδείας· πεποικισμένος ὅμως ἐκ φύσεως μὲ νοῦν ἐπιδέξιον καὶ ἐπιχειρηματικόν, δραστήριος καὶ ἐργατικός, ἀνεπλήρωσε διὰ τῶν βιομηχανικῶν ἐνεργειῶν τὰ κοινωνικὰ καθήκοντα, τὰ ὅποια οἱ πεπαιδευμένοι, ὡς διδάσκαλοι τῆς κοινωνίας, πρέπει πρὸ πάντων ἄλλων νὰ ἐκπληρῶσι.

Μαθὼν, ὅτι ἡ Σῦρος ἐγένετο ἡ νέα πατρίς τῶν τῆς Τουρκικῆς τυραννίας φυγάδων, ἤλθε τὸ 1838 καὶ ἀπεκατεστάθη εἰς αὐτὴν τὸ αὐτὸ βιομηχανικὸν ἐπάγγελμα μετερχόμενος. Ἐσκέπτετο, ὅτι τὸ βιομηχανικὸν ἐπάγγελμα δὲν καταβιβάζει τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἡ τιμὴ καὶ δραστηριὰ ἐργασία πλουτεῖ καὶ τιμᾷ αὐτὸν καὶ τὸν ἀναδεικνύει ὄντως ἄνθρωπον! («ἀεργίη τ' ὄνειδος» ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος »). Οὕτως ὁ Σταυρῆς κατεγίνετο πῶς νὰ ἀναπτύξῃ καὶ καταστήσῃ κοινωφελὲς καὶ ὀνομαστὸν τὸ ἔργον του, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσον αὐτὸ ἦτο τῆς πρώτης καὶ κυρίας τοῦ ἀνθρώπου ἀνάγκης, ἥτις ἐπαξίως πληρουμένη, ἀναδεικνύει τὸν ἄνθρωπον ἄξιον ἐργάτην τῶν θεῶν δώρων.

Τὸ 1852 συνεταιρίσθη μετ' ἄλλων, καὶ ἀνέπτυξεν ἀρκούντως τὴν ἀρτοποιίαν, ἐνθαρρύνας τὸν συνεταιρισμὸν δι' ἄλλου τότε σπουδαίου ἀρτοποιείου. Τὸ δὲ 1858 ἐπιχειρήσας νὰ ἰδρῦσῃ ἀτμομηχανικὸν ἀλευροποιεῖον, ὠκοδόμησε τὸ ἐν τῇ παραλίᾳ ἐργοστάσιόν του. Διὰ τῆς ἐκτεταμένης δὲ αὐτῆς οἰκοδομῆς ἄχι μόνον ἐκαλλώπισε τὴν παραλίαν τοῦ λιμένος μας, ἀλλὰ καὶ ἐγένετο παρτίσις νὰ συνοικισθῇ τὸ τμήμα τοῦτο τῆς πόλεως καὶ νὰ ἐνθαρρυνθῶσι καὶ ἄλλοι, ἀφ' ἐνός μὲν εἰς ἀξιολόγους οἰκοδομὰς, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἰδρύσιν καὶ ἄλλων ἐπίσης σπουδαίων ἐργοστασίων.

Ἡ Θεία Πρόνοια, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν τοῦ Σταυρῆ θέλῃσιν, κηρύττει τὰς ἐπιχειρήσεις του καὶ καθίστα αὐτὰς ἐπικερδεῖς· ὁ δὲ Σταυρῆς ἀναλογιζόμενος, ὅτι τὴν ἀύξεισιν τοῦ πλούτου ὠφελεῖ νὰ χρησιμοποίησῃ ἐπ' ἀγαθῶ τῶν πτωχῶν, οὐδόπως ὑπερηφανευόμενος, ἢ μεταλλάσων ζωὴν ἀπὸ ἐργατικῆς εἰς τρυφηλὴν, κατεγίνετο ἀνευδότης πῶς νὰ προσθέτῃ νέα ἔργα, καὶ χορηγῇ ἐργασίαν εἰς πλείοτερος ἔχοντας ἀνάγκην, γινόμενος οὕτως ὀσημέραι χρησιμώτερος τῇ Πατρίδι καὶ εὐεργετικώτερος τῇ κοινωνίᾳ.

Τὸ ἀτμομηχανικὸν ἀλευροποιεῖον του κατέστησε πολυτεχνεῖον, εἰσαγαγὼν σιδηρουργικὰς καὶ ἄλλας παντοειδεῖς ἐργασίας· ἐναυπήγησε πλοῖα, ἐπεδόθη εἰς διαφόρους ἄλλας ἐπιχειρήσεις, καὶ προέθετο ἐσχάτως νέα σπουδαῖα ἔργα, τὰ ὅποια δυστυχῶς δὲν εἴχθη διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ.

Ἐνῶ δὲ δι' ὅλων αὐτῶν ἐγένετο ὠφέλιμος εἰς τὸν τόπον, ἐπηύξανε τὰς εὐχὰς τῶν πτωχῶν καὶ διὰ τῆς εὐθηνίας τοῦ ἄρτου, τὴν ὅποιαν ἐπροκάλει ἐν τῷ ἐλευθέρῳ διαγωνισμῷ τῶν ὁμοτέχνων του.

Διὰ ταῦτα καὶ ὁ Σταυρῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Βασιλέως ἐτιμήθη τὸ 1858 διὰ τοῦ παραστήμου τοῦ Σωτήρος, ὑπὸ δὲ τῶν συμπολιτῶν του ἐπανειλημμένως ἐξελέγη Δημοτικὸς Σύμβουλος.

Κατὰ μὲν τὴν κοινωνικὴν συμπεριφορὰν ὁ Σταυρῆς ἀπλοῦς καὶ ταπεινῶρων, κατὰ δὲ τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν τύπος ἐναρέτου συζύγου, ἐξεπλήρου δεσνῶτος τὰ καθήκοντα χριστιανοῦ καὶ πολίτου. Προσδεχόμενος πάντα ζητοῦντα τὴν συνδρομὴν του, ἐχορήγει ἐργασίαν εἰς τὸν ἐργατικόν, ἐξετίμα καὶ προῆγε τὸν τίμιον καὶ δραστήριον, καὶ ἤλεε τὸν πτωχόν καὶ ἀνίκανον νὰ ἐργασθῇ ὥστε ἐνῶ ἐν τῇδε τῇ πόλει ὠκοδομῆι περιφανῆ μνημεῖα τιμῆς καὶ προόδου, ἐπήγγυε διὰ τῶν ἀγαθοεργιῶν του καὶ ἐν οὐρανοῖς τὴν ἐν τῇ ἐκεί πόλει τῶν δικαίων ἐμπρέπουσαν αὐτῷ σκηνὴν ἀναπαύσεως. Οὕτω δὲ ἀπεδείκνυεν, ὅτι ὁ μετὰ τιμιότητος καὶ δραστηριότητος ἐργαζόμενος προάγεται καὶ εὐδαιμονεῖ, καὶ καθίσταται ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εὐεργετικός εἰς τοὺς πτωχοὺς διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ πλούτου, τὸν ὅποιον ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς κοινῆς ὠφελείας ἐπιδαψιλεύει ἡ θεία Πρόνοια, ἀμοίβουσα καὶ μετὰ θάνατον τὰς ἀγαθοεργίας.

Τοιοῦτος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ ἀνὴρ, τοῦ ὁποῖου τὴν στερῆσιν αἰσθανομένη ὀλόκληρος ἡ πόλις, ἀθρόα συναίδουσε τὴν κηδείαν του διὰ νὰ τῷ ἀπονεύμῃ τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν. Διότι διὰ τὰς ζημίαις, αἱ ὁποῖαι κακῆ μοῖρα ἐπῆλθον ἐσχάτως, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐργατικοὶ ἤδη στεροῦνται ἐργασίας πρὸς πορισμὸν τῶν, ὁ θάνατος τοῦ Σταυρῆ εἶνε νέον τραῦμα, τὸ ὅποιον εἶθε ταχέως νὰ ἐπουλωθῇ διὰ τῆς αὐτῆς ἐξακολουθήσεως τῶν εὐεργετικῶν ἐργοστασίων του, καὶ διὰ τῆς ἀπομνήσεως τῶν τοῦ Σταυρῆ κοινωφελῶν ἐνεργειῶν καὶ ὑπὸ ἄλλων πλουσιῶν.

Εἰς τοιοῦτον εὐεργέτην τοῦ τόπου καὶ προστάτην τῶν πτωχῶν ἐργατῶν, ὅποιον καταλληλότερον μνημεῖον δυνάμεθα ἤδη νὰ στήσωμεν πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν αὐτοῦ, καὶ ὅποιον ἀποχαιρετικὴν ἀγαπητότερον δυνάμεθα νὰ τῷ ἀπονεύσωμεν, ἢ τὴν ἐγκάρδιον πρὸς Θεοῦ ἐὐχὴν ὑπὲρ ἀναπαύσεώς του, καὶ τὴν διαιωνίαν μνήμην του εἰς τοὺς ἐπιζῶντας πρὸς ἀπομνήσιν;

Ναί, ἀδελφοί, εὐχηθῶμεν ἐκ καρδίας καὶ εἰπωμεν οὐργέ! εἰσάκουσον τῆς εὐχῆς ἡμῶν, καὶ παράλαβε τὴν χεῖρ σου τὴν ψυχὴν τοῦ μακαρίτου καὶ κοινωφελοῦ Σταύρου Χρυσοῦ, καὶ ἀνάπαυσον αὐτὴν ἐν σκηνῆς καίων, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου! »

Αἰωνία σου ἡ μνήμη ἀείμνηστε συμπολίτα καὶ συγγελεῖς ἀδελφε ἐργοστασιάρχᾳ Σταυρῆ!

Αἰωνία σου ἡ μνήμη!

Γαίαν ἔχοις ἐλαφρῶν!

Ἡ ἐν Χίῳ Τράπεζα τοῦ « Ἀρχαγγέλου ».

Ἐδημοσιεύθη καὶ αὖθις ὁ διὰ τὸ ἔτος 1876 γενικὸς ἰσολογισμὸς τῆς ἐν Χίῳ Τραπεζῆς ὁ « Ἀρχαγγέλος ». Τὰ κεφάλαια τῆς τραπέζης ταύτης, ἐν οἷς περιλαμβάνονται καὶ ἔντοκοι καταθέσεις δέκα περίπου χιλ. λιρῶν, ἀνέρχονται εἰς λίρας 45,872 καὶ 12/00. Ἐξ ὧν προέκυψε κέρδος ἀκαθάριστον μὲν 6,539 καὶ 35/00 καθαρὸν δὲ 3430. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 10 τοῖς 0/0 μὲν κατετέθησαν κατὰ τὸ καταστατικὸν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον, δέκα τοῖς 0/0 διετέθησαν ὑπὲρ τῶν συμβούλων καὶ ἰδρυτῶν, δύο τοῖς 0/0 διὰ τὸν διευθυντὴν καὶ τὸ ὑπόλοιπον διενεμήθη τοῖς μετόχοις. Κέρδος δι' ἑκάστην μετοχὴν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀποθέματος, προέκυψεν 14 καὶ 30 τοῖς 0/0, ἔξ ὧν διανεμηθήσεται τοῖς μετόχοις ἀπὸ 1ης Μαρτίου ποσὸν 11 τοῖς 0/0 ἑτησίως. Ὅστις ἐξετάσῃ μετ' ἐπιστάσις τὸν ἐν λόγῳ ἰσολογισμὸν, δὲν δύναται ἢ νὰ θαυμάσῃ τὴν εὐδοκίμησιν τοῦ ἰδρύματος τούτου, ἢ τις ὀφείλεται εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ἱκανότητα καὶ δραστηριότητα τοῦ διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς κ. Ε. Α. Καραβά. Πρέπει δὲ νὰ θαυμάσῃ διὰ τὰ κέρδη ταῦτα, ἔχων ἐν ὄψει τὴν καχεξίαν τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἕνεκα τῶν ὑφισταμένων κρίσεων, καχεξίαν πανωλεθρίαν ἀπειλοῦσαν εἰς πᾶσαν ἐπιχείρησιν χρηματιστικὴν ἢ ἐμπορικὴν, διὰ τὰς ἀλλεπαλήλως ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους συμβαινούσας πτωχεύσεις.

Κύριοι Μέτοχοι,

Καὶ τέταρτον ἤδη ἐνώπιον ὑμῶν παριστάμενοι, ὅπως καθυποβάλλωμεν τὸν ἐτήσιον ἰσολογισμὸν τῆς Τραπεζῆς, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους 1876, αἰσθανόμεθα ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς κατὰ πρῶτον ἢ ἐκπλήρωσις λυπηροῦ καθήκοντος, ἢ ἀνάμνησις τῆς ὅλης ἀπροσδοκίτου καὶ προῦρου ἀποβιώσεως τοῦ ἀξιότιμου Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς, τοῦ Ἰακώβου Κ. Νεγρεπόντε. Ἡ ἀπόλεια τοιοῦτου ἀνδρὸς προθύμως καὶ δραστηρίως ἐξ ἀρχῆς συντέλεσαντο: διὰ τῶν φώτων καὶ τῆς πείρας του εἰς τὴν ἐδραίωσιν καὶ προαγωγὴν τοῦ καταστήματος, κατέλιπεν εἰς ἡμᾶς, Κύριοι, κενὸν δυσπλήρωτον μετ' εὐλαβείας δὲ καὶ εὐγνωμοσύνης θρηνοῦντες τὸν ἀπελθόντα φίλον καὶ συνάδελφον, εὐχόμεθα ὅπως ἡ θεία Πρόνοια ἐμπνεύσῃ καὶ εἰς ἡμᾶς τοιαῦτα αἰσθήματα καὶ τοιοῦτον ζῆλον ὑπὲρ τοῦ δημοσίου καλοῦ, ὅποια ἐνεψύχουν τὸν μακαρίτην.

Διήλθομεν ἀληθῶς, Κύριοι, καθ' ὅλον τὸ λήξαν ἔτος ἡμέρας κρισίμου: καὶ ἐν ᾧ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμῶν γενικὴν συνέλευσιν εἶχομεν ἐλπίσει ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα ἔκτοτε ἐν Ἀνατολῇ κρίσις ἤθελε διασκεδασθῆ, τοῦναντίον αὐτῇ εἰδενώθη καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, ὡς καλῶς γινώσκετε.

Ἐνεκα δὲ τῶν σοβαρῶν περιστάσεων ἐκρίναμεν φρόνιμον νὰ περιορίσωμεν τὰς ἐργασίας ἡμῶν, καθότι, εἰ καὶ ἡ Τράπεζα αὕτη μὴ ἀναμιγνυομένη εἰς πράξεις ἐπὶ χρεωγράφων, καὶ εἰς ὁμοίας φύσεως κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις οὐδόλως ἦτο ἐκτεθειμένη, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, εἰς τὰς ἐξαιρετικῶς

μεγάλαις ζημίαις, ἀλλ' ὅμως ἐσκέφθημεν ὅτι ἀπέναντι τῆς ὁσμῆρας δεινυομένης καὶ ἐπιτεινομένης ἐν Ἀνατολῇ Κρίσεως δύσκολον θὰ ἦτο νὰ μὴ ἐπιπρραοθῶσι καὶ αὐτῆς ἀκομὴ τὰ συμφέροντα.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ συνετεῖς πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόρασιν, κατὰ τὴν παρελθούσαν γενικὴν συνέλευσιν, κατεγίναμεν ὅπως ἐλαττώσωμεν τὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πιστώσει ἡμῶν, περιορίσαντες αὐτάς ἀπὸ Λίρας Τουρκίας 14,100 περίπου, ἃς ὤφειλομεν κατὰ τὸν περσινὸν ἰσολογισμὸν, εἰς μόνον Λίρας Τουρκίας 8,100 περίπου, περιστείλαντες ἀπέναντι καὶ τὰ δάνεια ἡμῶν, τῆς μὲν θαλάσσης ἀπὸ Λίρας Τουρκίας 20,600 δι' ὧν εἴμεθα ἐκτεθειμένοι πέρσιν, εἰς Λίρας Τουρκίας 18,000 περίπου, τῆς δὲ Ξηρᾶς ἀπὸ Λίρας Τουρκίας 20,500 εἰς Λίρας Τουρκίας 17,800 περίπου, ὡς παρατηρεῖτε ἐκ τοῦ παρουσιάζομένου ὑμῖν σήμερον ἰσολογισμοῦ.

Καὶ ἐν τούτοις, Κύριοι, μετ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν, ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀναγγείλωμεν ὅτι πάλιν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ καθυποβαλλομένου ὑμῖν σήμερον ἰσολογισμοῦ εἶνε εὐχάριστον καὶ εὐαρεστότερον ἀπὸ τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Καθότι βαδίσαντες, ὡς ἐρημεν, μετ' ὅλης τῆς προσοχῆς καὶ ὅσον ἠδυνάμεθα συντηρητικῶς, οὐδεμίαν εὐτυχῶς ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν ζημίαν ἐπὶ τῶν πράξεών μας, τὰ δὲ καθαρὰ ἡμῶν κέρδη μέχρι 31ης Δεκεμβρίου ἀνῆλθον, ὡς ἐν τῷ ἰσολογισμῷ παρατηρεῖτε εἰς Λίρας Τουρκίας 3,430, ποσὸν, ὅπερ ἀποτελεῖ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων μας ὠφέλιαν ἀναλογούσαν πρὸς 14 30 0/0 ἑτησίως.

Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἀπέναντι τῶν δεινῶν περιστάσεων, ἃς διερχόμεθα καὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἐργασιῶν μας, ἡ ὠφέλεια αὕτη δὲν θέλει φανῆ εὐκαταφρόνητος.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν ὠφελειῶν πρόκειται ἤδη ν' ἀφαιρηθῶσι τὰ κρατούμενα ἑτησίως συμφῶνως τῷ Καταστατικῷ δι' Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον καὶ Δικαιώματα Ἰδρυτῶν Συμβούλων καὶ Διευθύνσεως.

Ἡ ὑπόλοιψις τῆς ἡμετέρας Τραπεζῆς ἐξηκολούθησεν ἐκτεινομένη ὁσμῆρας. Ἀρκοῦσαν δ' ἀπόδειξιν τούτου, θεωροῦμεν ὅτι αἱ παρ' αὐτῇ καταθέσεις Χρημάτων νύξῃθησαν ἐπαίσθητως: καθότι, ἐν ᾧ κατὰ τὸν περσινὸν ἰσολογισμὸν εἶχομεν τοιαύτας Λίρας Τουρκίας 6,500 περίπου, ἐν τῷ παρόντι, ὡς παρατηρεῖτε, ἰσολογισμῷ ἀνῆλθον αὐταὶ εἰς Λίρας Τουρκίας 9,500, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι εἰς τὸ μέλλον θελοῦσιν ἐξηκολούθησιν αὐξανόμεναι.

Ἐπεστήσαμεν καὶ ἐφέτος, ὡς καὶ ἄλλοτε, τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, ἅτινα ἀνέβησαν ὡς παρατηρεῖτε, εἰς Λίρας Τουρκίας 122, ἔξ ὧν τὰ μὲν δύο τρίτα ἀνήκουσιν εἰς ἐνοίκιον Γραφείου, Συνδρομὰς Δημοσίων Καταστημάτων κτλ. τὸ δὲ ἐν τρίτον εἰς καθημερινὰ ἐξόδα διαχειρίσεως.

Εἰσήλθομεν ἤδη, Κύριοι, εἰς τὸ πέμπτον ἔτος τῆς Ἐταιρίας ἡμῶν. Εὐχόμεθα δ' ὅπως διασκεδαζομένης καὶ τῆς ἐν Ἀνατολῇ δεινῆς Κρίσεως δυνηθῶμεν νὰ καθυποβάλλωμεν ὑμῖν εἰς τὴν λήξιν τοῦ ἀρχαιμένου ἔτους ἰσολογισμὸν εὐαρεστότερον τοῦ παρόντος.

Ἐν Χίῳ, τὴν 1 Μαρτίου, 1877.

Οἱ Σύμβουλοι

Μ. ΚΑΛΑΡΩΝΗΣ.
Μ. Θ. ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ.
Ν. Π. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ
Ι. Ζ. ΔΑΜΑΛΑΣ.
Γ. Κ. ΧΑΝΔΡΑΣ.

Ὁ Διευθυντής

Ε. Α. ΚΑΡΑΒΑΣ.

Ὁ Ἐλεγγχτής

Ν. Π. ΠΕΤΡΟΚΟΚΚΙΝΟΣ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΧΙΟΥ «Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ»

μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1876.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΥΑΜΕΙΟΝ	Τὰ ἐν αὐτῷ μετρητὰ	Λίρ. Τουρκ.	406	25
ΓΕΩΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	Ἄξια χρηματοκιβωτίων κλπ.	» »	89	70
ΜΕΤΟΧΑΙ	Μετοχαὶ 25 Ναυτικῆς Τραπεζῆς ὁ ἀ' Αρχάγγελος	» »	110	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ	Εἰς Χαρτοφυλάκιον	» »	433	54
ἸΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΤΡΕΧΟΥΜ. Δ/ΣΜΟΙ		» »	1,627	66
ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΙ ΤΡΕΧΟΥΜ. Δ/ΣΜΟΙ		» »	1,075	52
ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΤΡΕΧΟΥΜ. Δ/ΣΜΟΙ		» »	3,675	50
ΔΑΝΕΙΑ ΞΗΡΑΣ		» »	17,792	05
» ΘΑΛΑΣΣΗΣ		» »	17,993	95
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ Δ/ΣΜΟΙ	Τόκοι κλπ. παρόντος Ἰσολογισμοῦ συναχθσόμενα	» »	2,668	
			Λίρ. Τουρκ.	45,872
				12

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ	Μετοχαὶ 3,000	Λίρ. Τουρκ.	24,000	
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ	Τοῦ 1873 ἕως 1875.	» »	824	50
ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	Ἄτοκοι Λίρ. Τουρκ. 378.	» »	9,496	44
» »	Ἐντοκοὶ » » 9118:44	» »	8,117	18
ΓΕΩΤΕΡΙΚΟΙ ΤΡΕΧΟΥΜ. Δ/ΣΜΟΙ		» »	4	
ΜΕΡΙΣΜΑ ΜΕΤΟΧΩΝ	Τοῦ 1875 μὴπω ζητηθέν	» »	3,430	
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ		Λίρ. Τουρκ.	45,872	12

Ἀνάλυσις τῆς μερίδος «Κέρδη καὶ Ζημίαι».

ΧΡΕΩΣΙΣ.

ΓΕΩΔΑ	Ἐνοίκιον Γραφείου, Συνεισφοραὶ καὶ καθημερινὰ ἔξοδα	Λίρ. Τουρ. 192.	440.	562
	Ἀντιμισθία Προσωπικῶν	» »		839
ἸΜΟΙΒΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ	Ναυτικοδανείων	» »		4,059
ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ	Ἐξωτερικῶν Τρεχουμένων Δ/σμῶν.	» »		595
»	Καταθέσεων Ἐντόκων	» »		53
ΖΗΜΙΑΙ	Ἐλάττωσις ἀξίας Μετοχῶν 25 Ναυτ. Τραπ. ὁ ἀ' Αρχάγγελος	» »		3,430
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ		Λίρ. Τουρ.	6,539	35

ΠΙΣΤΩΣΙΣ.

ΤΑ ΑΦΘΕΟΝΤΑ	Ἀπὸ Ἰσολογισμὸν 1875.	Λίρ. Τουρκ.	96	27
ΤΟΚΟΙ	Ἐγχωρίων Τρεχουμ. Δ/σμῶν.	» »	401	73
»	Θαλασσοδανείων	» »	3,288	92
»	Δανείων Ξηρᾶς	» »	2,120	23
ΦΕΛΕΙΑΙ	Συναλλαγμάτων	» »	206	75
»	Νομισμάτων	» »	196	15
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ	Τρεχουμ. Δ/σμῶν κλπ.	» »	186	10
ΚΕΡΔΗ	Διάρορα	» »	43	20
			Λίρ. Τουρκ.	6,539
				35

Διανομὴ τῶν Κερδῶν.

10 0/0 ΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ	κατὰ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ Καταστατικοῦ	Λίρ. Τουρκ.	343.
5 0/0 » ΤΟΥΣ ΙΔΡΥΤΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	» » » » » » » »	» »	171.50
5 0/0 » » ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ	» » » » » » » »	» »	171.50
2 0/0 » ΤΟΝ ΔΙΕΠΘΥΝΤΗΝ	» » » 25 » » » »	» »	68.60
Τὰ ἀφιέρμενα διὰ τὸ Ἐπίον Ἔτος		» »	35.40
Τὸ ὑπόλοιπον εἰς τοὺς Μετόχους ἀνὰ ὀγδοήκοντα ἑκάστα τῆς Ὀθωμανικῆς Λίρας ἐφ' ἑκάστης Μετοχῆς, ὑπερ ἀναλογεῖ πρὸς 11 0/0 ἐτησίως		» »	2,640.
			Λίρ. Τουρκ. 3,430.

Ἡ πληρωμὴ τοῦ Μερισματος ἀρχεταὶ τῇ 1η Μαρτίου ἐν Χίῳ, ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἐταιρίας, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῶν Μερισματποδείξεων.